

උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් කිහිම අවශ්‍යතාවකට ද?

සිංහල භාෂාවේ උතුරු නැගෙනහිර නමින් ව්‍යවහාරයක් නොපැවතුණද පසුගිය අවුරුදු විස්සක පමණ කාලයක එවැන්නක් ක්‍රමයෙන් තහවුරුවෙමින් පැවතුණි. ඉංග්‍රීසියෙන් නොත් ඊසාන සිංහලයෙන් කියැවෙන්නේ ඊසාන ලෙස ය. එහෙත් පසුගිය කාලයෙහි උතුරු නැගෙනහිර නමින් ඇතුළු, විශේෂයෙන් ම දෙමළ ජාතිවැදිත්, හැදින්වූයේ ඊසාන දිගක් නොවන බව අමුතුවෙන් කිවයුතු නො වෙයි. උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වලට පළාත් සභා දෙකක් වෙනුවට එක් පළාත් සභාවක් ස්ථාපිතකිරීමට ජේ ආර් ජයවර්ධන මහතා ඉන්දියාවේ බලපෑම් මත ගන්නා ලද තීරණයෙන් පසුව උතුරු නැගෙනහිර යන්න ඊනියා දේශපාලන විචාරකයන්ගේ ශබ්දකෝශයට ඇතුළුවිය. මේ පඩියේ තමන් කතාකරන්නේ නීත්‍යානුකූල නොවන ආයතනයක් ගැන බව නොදන්නෝ යැයි අපි කියමු ද? ඔවුන් ඒ ගැන කුමක් දැනසිටිය ද, මෙරට අධිකරණය විසින් දෙන ලද ඓතිහාසික තීන්දුවකට අනුව ඒ පළාත් දෙකට ම එක පළාත්සභාවක් පමණක් ස්ථාපිතකිරීමට නීතියෙන් ඉඩක් තිබී නොමැත. මෙරට අධිකරණය පසුගිය කාලයෙහි රටේ ස්වෛරීභාවය හා ව්‍යවස්ථාදායකය ඔස්සේ ජනතාවගේ පරමාධිපත්‍යය ආරක්‍ෂාකරන තීන්දු කිහිපයක් ම දී ඇති බව මතක් කළ යුතු ය.

පළාත් සිංහල පාලන ව්‍යුහයක කොටස් නො වී ය. සිංහල පාලන ව්‍යුහයෙහි තිබියේ රටවල්, දිසාවනි, කෝරළ, පත්තු ආදිය ය. ලංකාව පළාත්වලට බෙදීමට බිරිතානින් කටයුතුකෙළේ ඊනියා කෝල්බැක් කැමරන් ප්‍රතිසංස්කරණවලින් පසුව ය. 1815 උඩරට ගිවිසුම යනුවෙන් හැඳින්වෙන සිංහල බිරිතානි ගිවිසුමට අනුව බිරිතානිහු සිංහල නීතිය අනුව රටකරවීමට බැඳීසිටියහ. එහෙත් ඔවුහු 1817 දී ම ගිවිසුම කැඩූහ. එහි ප්‍රතිඵලයක් වූයේ සිංහලයන්ගේ ප්‍රථම නිදහස් අරගලය ය. ඉන්පසුව ද විටින් විට ගිවිසුම කැඩී බිරිතානිහු ඉන් මුළුමනින් ම මෙන් ගිවිසුමෙන් වෙන්වීම සඳහා කෝල්බැක් කැමරන් කොමිසම පත්කළහ. එහි වාර්තාව අනුව කරන ලද ඊනියා ප්‍රතිසංස්කරණවල අරමුණ වූයේ බිරිතානි අධිරාජ්‍යවාදය, ඒ හා බැඳුණු බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වය, ධනපති ක්‍රමය ආදිය මෙරට ස්ථාපිතකිරීමට පියවරගැනීම ය. රට පළාත්වලට කැඩුණේ ඒ ක්‍රියාදාමයෙහි එක් පියවරක් ලෙස ය. බිරිතානිහු 1840 දශකයේ දළදා වහන්සේ රැකබලාගැනීමෙන් සම්පූර්ණයෙන් ඉවත්වීමෙන් පසුව උඩරට ගිවිසුම මුළුමනින් ම කැඩූහ. 1848 සිංහලයන්ගේ දෙවැනි නිදහස් සටනට එය ද හේතුවක් විය. මෙරට මුල් නිදහස් සටන් දෙක ම 1815 ගිවිසුම කැඩීම හා සම්බන්ධව වීමෙන් අදාළ ගිවිසුමේ විශේෂ වගන්ති දෙක සිහලයන්ට කෙතරම් තදින් ම බලපාන්නට ඇත්දැයි තේරුම් ගත හැකි ය. එහෙත් බිරිතානි අධිරාජ්‍යය ඔස්සේ අපි පසු කලෙක මෙරට තිබූ පාලන ව්‍යුහය මුළුමනින් ම කඩා බිඳ දමා බිරිතානි ක්‍රමයක් පැවැත්වූ කෝල්බැක් කැමරන් යෝජනා ඊනියා ප්‍රතිසංස්කරණ ලෙස දැකීමට පුරුදු වූයෙමු.

1833 දී රට වෙන්කරනු ලැබූයේ පළාත් පහකට ය. ඒ උතුරු, දකුණු, නැගෙනහිර, බටහිර හා මධ්‍යම පළාත් ලෙස හැඳින්විණි. එදා උතුරු පළාතට අනුරාධපුරය ද නැගෙනහිර පළාතට පොළොන්නරුව ද අයත්විය. මේ පළාත් බෙදීමේ දී රටේ ඉතිහාසය, භූගෝලය, සංස්කෘතිය, දේශගුණය, ස්වාභාවික සම්පත් ආදී කිසිවක් සැලකිල්ලට ගෙන නැති බව පැහැදිලි ය. බිරිතානින්ට වැදගත්වූයේ ආණ්ඩුකාරයාගේ ඒ ඒ ප්‍රදේශවල නියෝජිතයන්ගේ පහසුව මිස අනෙකක් නො වෙයි. බිරිතානින්ගේ අභිමතයට වෙන්කෙරුණු පළාත්පහ අද වන තුරු ද පැවතියේ නම් උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් දෙමළ නිපභූමි ලෙස හැඳින්වීමේ දී අනුරාධපුරය හා පොළොන්නරුව ද දෙමළ නිපභූමි වීමට තිබුණි. මේ පළාත් බෙදීම කෙතරම් අභිමත ද යන්නත් රටේ ඇතුළු ප්‍රදේශ දෙමළ නිපභූමි ලෙස හැඳින්වීම කෙතරම් ඉතිහාස විරෝධී ද යන්නත් මේ කරුණින් ම පැහැදිලි වෙයි. කල්යාණී දී පළාත් පහ, හයක් බවටත් හය හතක් අටක් බවටත් අවසානයේ දී 1889 දී නවයක් බවටත් පත්විණි. ඉන් පළාත් දෙකක් දෙමළ නිපභූමි ලෙස නමකිරීමට ඓතිහාසික, භූගෝලීය හෝ වෙනත් පදනමක් නැත. බිරිතානින්ගේ අභිමත බෙදීමක් මත ඇතිවුණු පළාත් ඓතිහාසික නිපභූමි බවට පත්වූයේ දික්සිත් මහතා ඉන්දියාවේ බලපෑමකාරකව ජයවර්ධන මහතාට පෙන්වීමෙන් පසුව ය. අද ද නැගෙනහිර පළාතේ දෙමළ හා මුස්ලිම් ජනයාගේ පදිංචිය මුහුදු තීරයට පමණක් සීමා වී තිබීම මෙහි දී වැදගත් වෙයි.

බිරිතානීන්ගේ පළාත් ඔස්සේ ඉන්දියාව පළාත් සභා අප මත පැවතී ය. එපමණක් නො වෙයි. දික්සිත් මහතාගේ අවශ්‍යතාවෙන් ඉන් පළාත් දෙකකට ම ඇති කෙරුණේ එක් පළාත් සභාවකි. එලෙස උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වලට එක් පලාත් සභාවක් පැවතීම නීත්‍යානුකූල නොවන බව බොහෝ දෙනෙක් දැනසිටියහ. ඒ වෙන්කරන ලෙස විවිධ අවස්ථාවල උද්ඝෝෂණය කෙරී ඇත. නීතියට අනුව නම් වෙන්කිරීමට එක් පළාත් සභාවක් නො තිබුණි. කළ යුතුව තිබුණේ, නීතියට එකඟ නොවුවක් නිවැරදිකිරීම ය. කෙසේ හෝ පසුගිය දා ජ වි පෙරමුණ අධිකරණය ඉදිරියට යෑමෙන් මේ නිවැරදිකිරීමට අද අවස්ථාව ලැබී ඇත. අද වන විට අවාසනාවකට මේ සම්බන්ධයෙන් කතාකෙරෙන්නේ නැගෙනහිර පළාතට පත්කරන ආණ්ඩුකාරවරයා කවරකු වියහැකි ද යන්න ගැන පමණක් ය. එහෙත් ඒ සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡා කළයුතු දේ අපමණ ය. අප තවදුරටත් පළාත් සභා නොව පළාත් ව්‍යුහය පවත්වාගෙන යා යුතු ද? බිරිතානීන්ගේ පළාත් හා ඉන්දියානුවන්ගේ පළාත් සභාවල අපට ඇති අදාළත්වය කුමක් ද? අද රටේ පරිපාලනය සිදුවන්නේ දිස්ත්‍රික්ක ව්‍යුහය පදනමකර ගනිමිනි. මෙරට ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ නිර්වචනයකර හඳුන්වා දී ඇත්තේ දිස්ත්‍රික්ක මිස පළාත් නො වේ. දිස්ත්‍රික්කයක පරිපාලනය කවුවේ මගින් දිසාපතිවරයකුගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සිදුවෙයි. පරිපාලනය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක ව්‍යුහය ප්‍රමාණවත්වෙයි. දිස්ත්‍රික්ක වුව ද බිරිතානීන්ගේ අභිමත නිර්මාණයකි. එහෙත් දිස්ත්‍රික්ක ප්‍රමාණයෙන් (වර්ගඵලයෙන්) කුඩා බැවින් ඉන් එතරම් බරපතල ප්‍රශ්න ඇති නො වෙයි. එහෙත් මනා පරිපාලන ව්‍යුහයක් සඳහා නම් පළාත් ව්‍යුහය පමණක් නොව දිස්ත්‍රික්ක ව්‍යුහය ද අභ්‍යන්තර වෙනස්කම්, භූගෝලීය, දේශගුණික ආදී වශයෙන් සලකා බැලීමෙන් සකස්කෙරෙන පරිපාලන ව්‍යුහයක් ස්ථාපිතකිරීමට කාලය එළඹී ඇත.

ඒ කෙසේවෙතත් මේ ඓතිහාසික වැදගත් අධිකරණ තීන්දුව පිළිබඳ ව ඇතැම් දෙමළ පක්ෂ කිසිත් කුමක් ද යන්න දැනගැනීම සුදුසු ය. මුස්ලිම් පක්ෂ මේ තීන්දුවට විරුද්ධවෙමින් නො පෙනෙයි. එහෙත් ඒ පක්ෂ නායකයෝ ප්‍රසිද්ධියේ ඒ බව නො කියති. තීන්දුවට කරුණා පාර්ශ්වය ද විරුද්ධවන බව පෙනෙන්නට නැත. මුස්ලිම් පක්ෂවලට මෙන් ම කරුණාට ද වැදගත්වන්නේ නැගෙනහිර පළාත උතුරු පළාතේ ආධිපත්‍යයෙන් ගලවාගැනීම ය. ඔවුන්ට එසේ කිරීමට පළාත් දෙක සඳහා වෙන වෙන ම පළාත් සභා තිබීම වැදගත් ය. පළාත් දෙක සඳහා එක පළාත්සභාවක් පමණක් ඇති වූ විට උතුරු පළාතේ දෙමළ පක්ෂවල බලපෑමට නැගෙනහිර පළාත යටවන බව පැහැදිලි ය. ඒ හේතුව නිසා ම ප්‍රධාන වශයෙන් ම උතුරු පළාත පදනමකරගත් දෙමළ පක්ෂ අධිකරණ තීන්දුව සමග එකඟවනු ඇතැයි සිතිය නො හැකි ය.

උතුරු පළාත පදනමකරගත් ඇතැම් පක්ෂ කිසිත කරන දෙයින් පැහැදිලි වන්නේ ඔවුන් මේ තීන්දුව තමන්ගේ වාසියට ගොදාගැනීමට අදහස්කරන බව ය. උතුරු පළාත පදනමකරගත් දෙමළ පක්ෂවලට හා කිසිම පළාතක් තබා ප්‍රාදේශීය සභාවක්වත් පදනමකර නොගත් තමන් සුපිරි මාක්ස් - ව්‍රොට්ස්කිවාදීන් යැයි සිතා සිටින ඇතැමුන්ට අනුව අධිකරණ තීන්දුව දෙමළ අභිමතවලට පටහැණි වෙයි. මේ සුපිරි මාක්ස් - ව්‍රොට්ස්කිවාදීන් යැයි කියාගන්නවුන් පදනමකරගන්නේ මුළු මහත් ලෝකය ම වුව ද ලෝකයේ කිසිවෙක් ඔවුන්ගේ ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයනය නො කරති. ඔවුන් කිසිත කරන දෙය කුමක් වුවත් උතුරු පළාත පදනමකරගත් දෙමළ පක්ෂවල ආකල්පය සමස්ත දෙමළ ජාතිවාදී ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් වැදගත් වෙයි. ඒ පක්ෂවලට අනුව වත්මන් පාර්ලිමේන්තුවෙන් හා ව්‍යවස්ථාවෙන් දෙමළ ජනයාගේ අභිමත ඉටුනොවෙයි. ව්‍යවස්ථාව මෙන් ම පාර්ලිමේන්තුව ද සිංහල බහුතරයේ අවශ්‍යතාවන් සඳහා පමණක් යැයි ඔවුහු කියා සිටිති. දැන් ඔවුන් කියන්නේ අධිකරණ තීන්දුව ද ඒ ව්‍යවස්ථාව මත හා ඒ පදනමකරගෙන පාර්ලිමේන්තුවෙන් සම්මතකරගත් පණත් මත පදනම්වන බැවින් ඔවුන්ට එය අදාළ නොවන බව ය. අප අමතක නොකළ යුතු කරුණක් නම් 1972 ව්‍යවස්ථා සම්පාදනයට විරුද්ධව සුන්දරලිංගම් මහතා අධිකරණයට කරන ලද අයැදුම ප්‍රතික්ෂේපවීමෙන් පසු මේ පක්ෂ අධිකරණය ද විවේචනයකර තිබෙන බව ය. දෙමළ ජාතිවාදී පක්ෂ, විශේෂයෙන් ම උතුරු පළාත පදනමකරගත් පක්ෂ ක්‍රියා කරන්නේ මෙරට ස්වෛරීභාවයට විරුද්ධව ය. රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවලට තම ආත්ම හා ජීවිත විකුණා ඇති බත්බැළයෝ ද (මොවුන් හා සන්සන්දනයකිරීමේ දී ශරීර විකුණන්නන් ඇත්තේ ඉතා ඉහළ තලයක ය) මෙරට ස්වෛරීභාවයට විරුද්ධ වෙති. මේ සියල්ලන්ට ම අවශ්‍ය වන්නේ හැකිතම සෝල්වරි ව්‍යවස්ථාවට, විශේෂයෙන් ම මෙරට අධිකරණය බාල්දුකර එංගලන්තයේ සාම් මන්ත්‍රණ සභා අධිකරණයට (ප්‍රීව් කවුන්සලයට) රට උගස්කළ එහි විසිනවැනි වගන්තියට, ආපසු යෑම ය. දෙමළ ජනයාට වී ඇතැයි කියන ඊනියා අසාධාරණකම ගැන අද දෙමළ ජාතිවාදී පක්ෂ එතරම් කතා නොකරයි. ඒ ගැන කතාකරන්නේ අර බත්බැළයන් හා බොරු ප්‍රබුද්ධයන් ය. දෙමළ පක්ෂ අද අවධාරණයකරන්නේ ඔවුන්ගේ අභිමත පිළිබඳව ය. දෙමළ අභිමතය යනු අවසාන විග්‍රහයෙහි දී අත්කිසිවක් නොව මෙරට සිංහලත්වයට හිමි තැන අභ්‍යන්තරීම් ය; සිංහල බහුතරය විවිධ උපක්‍රම මගින් සුළුකරගත්

බවට පත්කිරීම ය; බිරිතානීන්ගේ සිංහල වරෝධී යටත්විජිතවාදී ප්‍රතිපත්ති ඉදිරියට ගෙනයෑම ය. බිරිතානීන් ඇතිකළ උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වලට එක් පළාත් සභාවක් පමණක් තිබිය යුතු යැයි උතුරු පළාත පදනම්කරගත් දෙමළ පක්ෂ කිසිත්ම එමගින් ඒ පළාත් සිංහලයන්ට අභිමිකිරීමටත් ඒ පළාත්වල තම ආධිපත්‍යය පිහිටුවීමටත් ය.

මහාචාර්ය නමින් ද සිල්වා